

Esku gayen aitzakiz guda-andirako gertakizunetan diardue Italia eta Alemania'k

Italiar gudariak Franco'ren alde.-Guda aldirako gertakizunak egiten.-Hungria'ko erege zaleak, zur.-Inglatera'n egingo dan batzar nagusia.-Chile'ko auteskundeak. - Arma-kontrabandoan. - Beste izpařak.

ITALIA'K ETA ALEMANIA'K, ETXERAKO DANA

Moscu.—Ginebra'n, lenen-gai arazoa azeri-asmaz, batzordeak egin duan batzara dala-a, "Pravda" izpafingiak auzo agertu du.

"Italiar eta alemaniar paxistak, España'ko lenen-gai guztiak eurentzat artuaz, auzia erabakitzen diarduten bitartean, orduantxe batzartu da Ginebra'ko batzordea. Lenen-gai arazoa gizeki -maiteki artuta, asatze ta lapurta baño ez diardute, lotsagabekia nabarmenena jardun ere. Ez batzartu eta ez dute Ginebra'ra ordezkaririk bidatu. Lateri asaldarien gudarai guztiak asetzen ditu Japon'go delegatuak. Eta Italia'k eta Alemania'k batzordea eratzeke zuten euren batzordetzuak biatzeko gertuta zeudena bururatuta ere...

ITALIAR GUDARIAK FRANCO'REN ALDE

Madrid.—Gudari Agintariak aitzin emon dabenez Italiar lau gu'alore aundi dagoz España'n Franco'ren alde gudanaz; gudariorio bi Guadalajara'ko guda-ohetan dabiliz.

EDURA MARA-MARA

Londres.—Inglatera' erdialdean eta Escocia'n edurte aundia dugu; ibilpide sako eragotzita dagoz.

GUDA-ALDIRAKO GERTAKIZUNAK EGITEN

Estocolmo.—Eskandinavia'ko eskubideak ariak-aldeen aldeztu al daik-gan guda-aldirako gudarai-tunbena egiten diarduen bitartean, batzara giteko asmoa adieraso dautse. Dinamarka'ko Stauning ledekariak Suedia'ko agintariel.

CHILE'N AUTESKUNDEAK

Santiago de Chile.—Aldun auteskun deitan, eskurafak beste a'derdia; b' to askotaz aldun geyago atera ditue.

Donos'iar abertzale batzuk azke

Donos'ia'ko Ondafeta espetxean, fazieta menpean zeuden, Olasagasti, El-munda eta Imanol anaiak, eta Mendizabala'k Gaspar, donostiar abertzaleak, azke utzi dituztela befi izan dugu.

Espetxeratu ta azke, befi espetxeratu ta befi ere azke utziak izan dira len ere. Ondafeta espetxean oraindik, abertzale a'ko daudel, ere, ezaten da.

HUNGRIA'KO EREGE-ZALEAK ADI

Budapest.—Hungria'ko Efege-zaleak Austria'ren buru jaubetasuna aldeztu-ko zeinien zuz jokatzin daben Schuching'ek begira dagoz ta Hungria'n nazitafan asmoak eragotzeko ta Fusch'en amesak bete ez daitzen gertu dagoz.

ARMA-KONTRABANDOAN

Paris.—Suiztazar poliziaren lagunt-sunaz, prantzitar ertzatzaik, kontrabando -arazuetan diarduen norbaitzuek atxilotu ditue, estatu bi ofein arteko mugatetan.

Egun batzuk dirala, Lausanne ondoko mugan berbil bat geldiaz eben. Izkifazkar, pusil, browing eta 6.000 kartutxo.

ARANTZU EDEA

Jhon D. Baldwin amerikafak tiburoi edefa atrapau dau. Lau neurkin dauz luze ta 460 kilo. Edefa afantzia, txo!

Abertzale Ikasle Batza

Gauf larunbata, afatsaldeko seiretan, Pizkundia'n (Correo, 16, 2'gnian.) ixango dan bitzafara dei egiten dautsubegu ikasle gustijori. Euzkadi'ren azkatasun, gura dozuben ikasle gustijok, etofi.

INGLATERA'N EGINGO DAN BATZAR NAGUSIA

Londres.—Gobernua'k Aklundia'ri Bakaldefi'ko Batzar Nagusia mayatzaren 13'gn. asiko dala adieraso dautse ta Bakaldefi'ko autuak orduantxe astartuko dirala: Autu ofeik onetrek e' dila:

1'goa. Bakaldefi zaitzea ta erbestetarekin dabezan artuemonak.

2'na. Legedi ofafari yakokozan autuak.

3'na. Salerosketa ta itxas -aruntz onuntzak, ta

4'na. Egazkin ibilpide ta raman -ekafiak.

OPORA AMAITU

Londres.—Derby'n Rolls Royce'ko bel-bil oietan iru astarten buruan 4.500 langile opofean egon dira ta opofei atzo amaitu zan. Lanera bihurtu ziran eta eguneko to txeljin lan-saria jaso egutela eskatzen eben eta eskabideoi ugazaba ta langileak olean egingo daben batzafan erabagiko da.

Londres.—Bristol ondoan Fairfield'en dagon irakastola berezia 29 aldunek ikertu eben. Irakastola ori egazkifien aurka ta egaz-kinak dotozanean zelaz gorde ta zer egin ofitafei irakasteko da. Orain afte Inglelatera'n, be, ez dago beste olako irakastolarik, baina Yorkshire'n laster beste bat egingo dabe.

Egazkifiak suagak edo lasep itogaikak botaten dotozanean zer egin ikasten ikas-tola ofetan amabost eguneko ikastaroa er-tza'n-agintaritan. Jakitunetan, Gurutz Goffi'ko langiletan eta Jon Deuna'ren zauritu eramaneak batzakotan 800 baño geiago izan dira.

Irakastola ofetan 35.000 lagun inkuruk ikasi dabe zer egin suagaketa egunetan.

KARDENALEN BATZARA

Ciudad del Vaticano.—Atzo goizean. Doipuruaren areto berezian, ogetazap-ki kardenal batzartu ziran.

Alta Santua izan zan batzar-buru. Auzi eta arlo gorabera andikoak az tertu zituen.

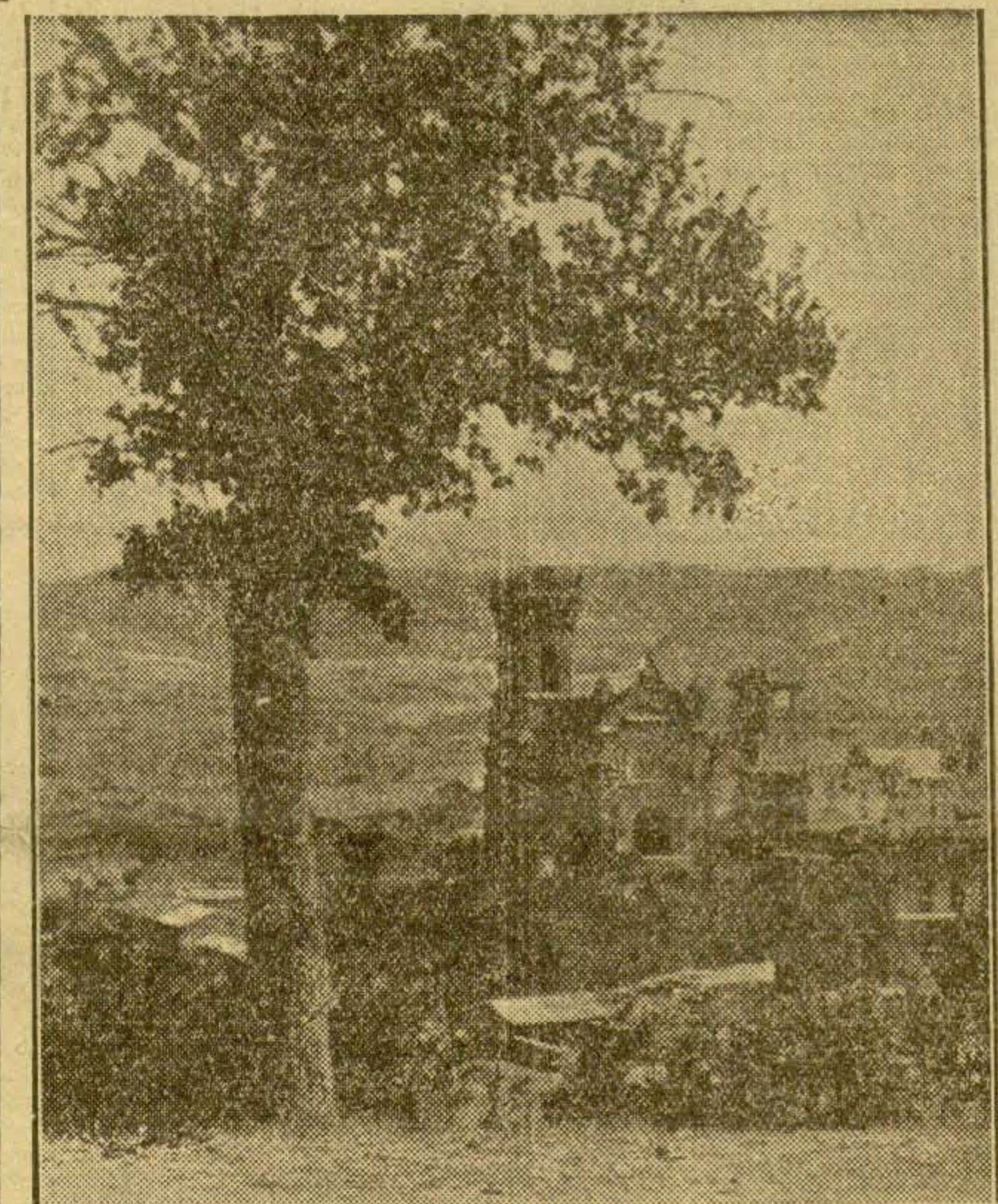
Espaniar gudako izpařak

Guadalajara'ko erasoan paxistak geldi. Aragon aldean erizaleak jardun bizian. Orgiva'n auřeraka. - El Pardo'n erasoaldi bariak. - Beste izpařak.

PAXISTEN EKINALDI ZAKARA
Madrid.—Erkal-Uriburua'ren aurka paxistok asi daben ekinaldi ofeik, be, por-fof egingo dau.

Porfof egin dabela esan daik.

Erkaldef Guda -Agintariak esnarik eta tinko egon dira. Gudariak Nagusien esa-

Xabier'ko gaztelua dugu au. Otxe sofitu zan Nabara'ko semerik ospetsuena, euzko-abertzale zintza. Artin sendiua be, Amayur'en jausi ziran b' tiko. Jatsuko zaldun alpagatien gazte lu zafa, gaur paxisten mendian dago...

nak ondo bete dabez. Jarama'n, Ciudad Universitaria'n eta El Pardo'n asi ebezan erasoak, be, molokot egin eben eta Guadalajara'n, be, erkaldefak gertu idoro da bez.

Erkaldefak euron guda-toki guztiel eutsi dautse ta ordur egin eben atzerakada baten italiar gudari ta gudari-agintariak artu ebezan.

ARAGON'GO GUDA-OINETAKO EKINALDIK

Barbastro.—Durruti gudari-taldeak dago zan guda-oinetatik diñuenaz.

Aguilar eta Molinos'en pusilekin egin dabez ekinaldi batzak.

Ebro ibai ertz inguruetan zaldizko gudari-taldeak ikusi ebezan eta suizkilubiz-kofekin banandu ebezan efi-aldezleak.

Perdiguera guda oñean gudari-taldeak ikusi ebezan efi-aldezleak eta euri ekin eutsen dambadoska.

Perdiguera'ra'lik Fariatera'ko bitxibalean lanean ekin eutsen paxista batzuk eta uxatu ebezan atzera.

Sierra de Alcubierre'n lengo sentean doguz. Erkaldefen egazkifiak paxista-taldeak suagatu ebezan. Suagok paxisten guda-tokietan jausi ziran.

Juver gudari-taldeak diñoenaz Aralta ta Lecera guda-sailetan, lengo sentean doguz. Azalla guda-sailetan, goizeko zaspiretan Moraita de Cubana'tik Belchite'lik iges egindako sei gudari guda-izkiluz ta esku-suagaz orniduta etofi-ziran.

MADRID'GO GUDA-IZPARAK

Madrid.—Madrid'go guda-oñetan, bitan izan ezik besteetan, atzoko goizetia baketsu-txamara izan dogu. Ciudad Universitaria'n eta Jarama'n izan dogu zalaparta Jarama'n suizkilubizkofak eta kañoiak

dambadoska ta ofuaka izan genduzan: Pingarron onduan ikusi ebezan paxista gudari-taldean aurka ekin eutsen.

Alderdi biok asi ziran burfukan eta berrotuaz ta paxistak eura egozan lekuan ikus-begian egorala ikusirik, alde egin eben.

Ciudad Universitaria'n alderdi biok goizetik guztian dambadoska jafaitu eben.

Erkaldefen kañoiak euron gudarokietaruntz etozan gudari-taldeak astindu ta banandu ebezan.

Las Rozas guda-oñean asaldarien aurka ekin eutsen erkaldefen kañoiak eta paxistok guda-tresnak bertan-bera lagata.

Guadalajara'ko guda-ekinaldien indafet ezor lortu ezin daikena ikusirik El Pardo'tik jotek ekitse erabagi dabe.

Ekinaldi au, be, alpefiko izango da, baña; ta efi-aldezleak gertu dagoz ta egin-alak egin bitartirik ez dabe lortuko ortik, be.

Guadalajara Ipafaldean paxistok artu daben ostikadea zeinien aundia izan dan paxistok eura darakuskue. Atzo lengo egunetan baizen gariuz ez dabe jokatu ta beste egunetan baño gudari-talde mietzagun atara dabez.

Atzo egun guztian erkaldefen kañoiak paxista-taldean aurka jardun eben eta gudariak egundoko gogotsuen eta adoretuen doguz. Su ta gar ekin eutsen atzo, be, jotek paxistoi atzera eragin eguen.

Lengoko ekinaldietan bizi, be, bizi ta adoretu ekin eutsen eta jausi efitzanak jausi, auřera egiten eben gudari-talde mardulek.

Atzo efi-aldezleok buruz ta biotzez jokatu eben. Paxistok beste ostikada bat artu eben eta adoretok moteldu izango yakoez.

Euzko kirolak

Agur nare biotzekoren erizakia

Gauf euzko'kirolatze naf nuke mintzatu zenbat diran guziak agertu al bagenda naj ori betetzia lana franko degu ba euzkotaf kirolak egari ditugu.

Arijasotzale ta bai suiztalak, segalar, palanka ere aiskolariak, toka -ta bolari, pelotazalek eta aben ondoren afakalariak.

Pelota ta a'rama ditut azken utzi bada kirol danetan abek dir- nauri bertan agertzen dira pl. of edo bizi euzkotafak onetaz gerala nagusi.

Zer esanik pelotas batere ez dago ludi guztian bira egitikan dago naiz dala Habana baita ere Chicago, Mexico eta Shanghai, guala ez, El Cairo.

Efi auz gañera beste asko dira xesto luziarekin jokatzin bai dira pala, xarg, remonte, baita ere txistera, eskuz jokatu es duan Euzkadi'n ote da.

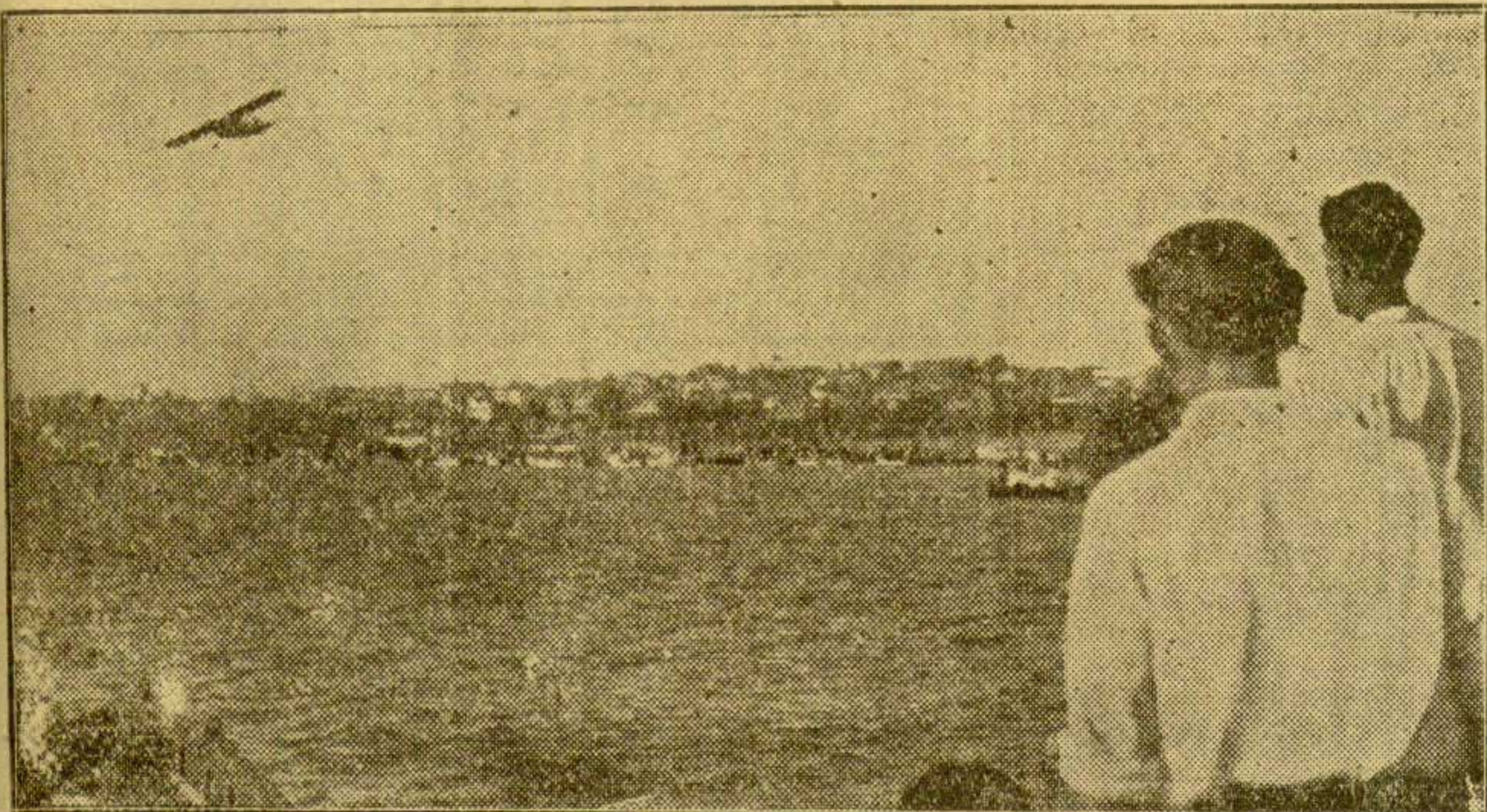
Luxetxo ari nais ta gauf naf det amaitu, urigorako utzi ta afaunketa kontu nere urtes auzen da biat deguna afu ludiari agerteko ortan nor geran gu.

ZULO

Gudaria, irmo guda-oñian.

AROTZ BAT IXARA DA EUZKADI'N BATZARA, BANA AS-ROZAZ IXARAGO DA BERA EZAGUTURIK ABERTZALIA EZTAN EUTZOTARA.

Euzkadi'ko batzafak diran politaki. An auzian agiti dan uria, Algoria dome.

ANDIK ETA EMENDIK

Abisinia ez dau ondiño Itali'k menperatu

Abisinitar talde bat ezereztu baizen laster, talde bariak jag' oi dira.-Rusia'z bake -alde jokatu nairik ingelesak. Japon'en lagegikeri ostan. - Kolonia auziaz bariren bari. Beste izpar batzuk.

MUSSOLINI EZ DA GARAITZALE

Paris.—Abisinia'tzakko artikulu bat dakat "L'Humanite" erunkariak, eta Mussolini ez da garaitzale" dau izen-purua.

Graziani'ri egin dauten erasoak, ez da ez nolabaitko gertakia bat; esan gura andiko-jzozera dogu, eta Italiaren asmoak beteten ere ez dirala inondik be, argiro azalduten dau.

Italiako erasoak ez da oraindik Etiopia'ko enperadore.

Larunbateko erailketa ostean, 2.000 abisinitar garbitu ditue italiarrek, eta arezkerok, asko atxilotu ditue, eta guztjak ilteko, antza.

Are geyaro. Gudatek ez da amaitu. Menperatu nai ez daben gizakia, aldeak eta naspiltzaleak ibili dabilzala, dihoie egunero, Roma'ko izparingiak.

Ba-dakigu azalpen ofen muna zer dan. Frantzetar egunkariak bardin bar.

din jarduten eben 1924'gn urtean, Ma-fuekoetan geran ari ziranen, sin zuzen ere.

Otsalaren 20'garenez, italiar general biren gudataldeak, Dedjaz Gabre Mariam'ni mutilatu auzez aur aurkitu ziran, eta abisinitar ori burukaldi orantxe aurkitu ziran, eta abisinitar ori burukaldi orantxe aurkitu ziran, eta abisinitar ori burukaldi orantxe aurkitu ziran.

Abisinia'ren lurralde zati bat buztar-fipe ezaririk dauke, mostaza-gas inda-faze eta Estadu erizaljen kokileriz.

Aste batzuk beru, Lateri Batza'ren batzartean, dihoenez, etipiar arazak aztertuko ei ditue. Italiar zapaltzailearen euri. Lateri Batza'k beste era

batera jokatueteo eskubiderik ez zio-rik ez dau.

Apirka sorkaldeko egoera ez Ita-lia'ren Europa'ko jokonea ez dira zio ez bide, Ginebra'n orain le batzuk af-tu zituen erabakiak aldatuteko eta bertan bera uzteko.

BAKE-ALDEZ

Londres.—Rusia'kin bakea edatzea nai duten lagunak, gaur dute bigarren batzara, Londres'en. Ona emen batza'gajak Rusia'ko araudi befa: bakea edatzeko jokabidea ta lateriko gog-lantzea zabaltzea. Politiku, gog-lantze ta uzurtzale-batzekoak an izan-go diranen ustea dago. Bakolzetik ordezkar bina joanda ere, Inglaterra'ko basteretarik, gutxienez 800 delegatu batzartuko dira, Lord Listowell izango da batza-buru.

"BERDIN BATARENTZAT ETA BERDIN BESTEARENZAT"?

Moscu.—"Berdin batarentzat eta berdin bestearentzat" "Pravda" izparingiak dionez, Txina ta Japon'en arteko afu-emanetarako, esatera ori ta guntzaren gaberdiko estuia berdintzu dina, Japon'ek eskubide guztiak zapal-duta, Txina'k, lur zati edefa bereganatu ta oraindik ere beste zati bila diardunean, "berdin batarentzat eta berdin bestearentzat"?

ALKARI ZIRIKA

Ginebra.—Lenen-gaien ardura duan batzordekide artean, ingelander eta polakart artean, eztabaldatu bat softu da; esku-utsik diran laterien ardura izpirik ez dutela jaurti diote ingelanderak polakartari aurpegina. Bi batzorde eratu nai lituzke polakartak arazoaren txindigorabera aztertzeo bata ta kolonia-arazoa arakatzeko beste. Euren naiari jaramonik ez badiotu egiten, batzordetik atera egingo dirala esan dute.

NAI DUTE ZERBAIT

Madrid.—Atzo egun guztien Guadala-jara'n erasoka jardun zutela esan du Guda-Zaingo'ko arduradunak. Huna-bat aldera erakdarak ekin zitoten, jo ta su ekin ere, eta alibat asaldari atxilotu zituzten.

Bide zuzen bakaña

Gizabide bari sortuko daneko susmo ta zantzuak dira edonun

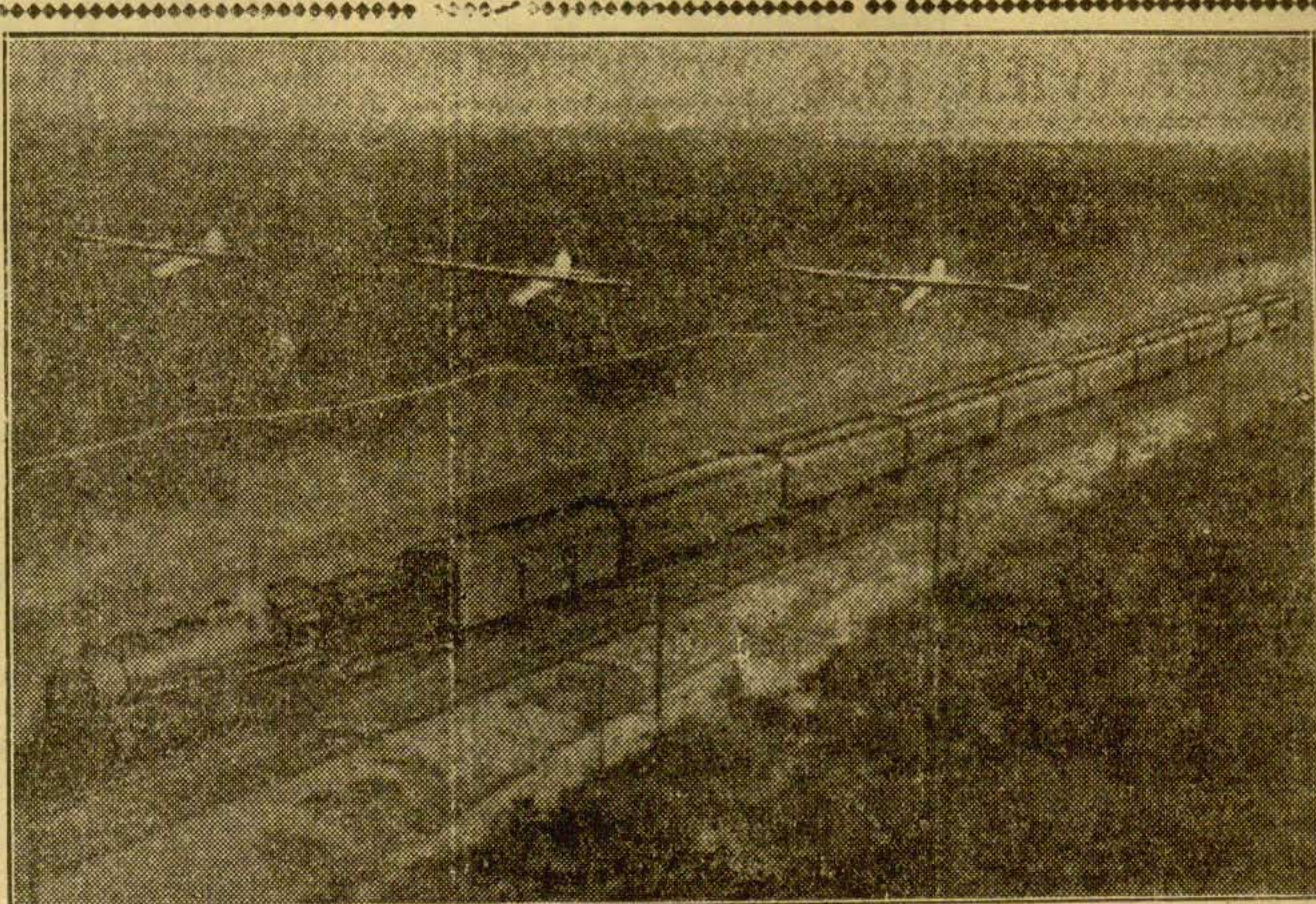
Era bari ofek, ordea, ezin iraun Kisto'ren irakasien arauzkoa izan ezik

KISTO DA GURE BURU; EZ HITLER EDO STALIN

Paris.—Nai edo nai ez gizaite-eralkunde bari yatorkegu; gizaite-eralkunde ori berekautan deuseztuko da ta ezin iraun daike Kisto'ren irakatsiei yagokunez egiña ez ba-da. Gizonari bere adimenak darakutsoan irakatsi-ak argigotatu ta azaldu egin ebazan Kisto'k bere irakatsienburuz ta gizaite-eralkunde bari ori arau ofein neurtz sortua izan bea dau.

Gizaite-eralkunde ofetan ofari al-datuzein etxi bea dabe jantzetza, sendia, lateria'n eskubideak, gizon-nortasunaren lota ta begiramenak, lanari yagokon sarria ta agintariel zof yakoen mena.

Gizarteak, alkargoak, be baiño aziaz aldatu egin bea dabe. Gizaite-arte ofetan zuzentza ta alkafen laguntasuna beste erabatez agertzen yakuz, 1336'gn. Mayatzaren 16'gn. XI Pij' munduko gauzen goibei buruz egin eban itzaldien orixe darakusku.

LASTERKETA BAKANA

Amerikar iru egazkinlari gastek, bakotzak bere egazkinaz, lasterketa apostua egin dabe, New York'etik Miami'ra dabilan bultzi ariaz. Argazki onetan ikusi dakez, bultzi ta egazki fiek, bata bestiar alde aundirik ez-tarimotela. Azkeneako bafa, egazki fiek irabazi ei-eben, nekex-nekex.

ITALIARAK ESPAÑA'N

Eriotzarako epaitu

Valencia.—Jaen'go lurraldean, Virgen de la Cabeza inguruan bidea galduta jatsi zan 22 urteko egazkin-zuzendari Eduardo Simprevem'e'n auzia erabagi dau Eriko Epailaritzak.

Urtiafilar'en 6'gn. Sevilla'ratu ei zan egazkinlariol. Italia'n itxasontziratuz zanean Abisinia'ra uzalea esan eutsen. Epailariak eriotzarako epais emon dautse.

Tarteka-marteka

Paxisten basafikeriak.-Roosevelt izketan.-"Erkal-aldekoen semeak paxisten alde. - "Radio Verdad"

"ERKAL-ALDEKOEN" SEMEAK, PAXISTAREN ALDE

Hendaya.—Gasset Ortega'tar Joseba'ren semea, Ortega'tar Mikel, osalaria, Franco'ren alde jokatzeko, Salamanca'ra joan a. Guda-oin atzeko eritegi baten eman diote lan'leku.

Jakin deguez, Marañon entzutetsuaren semea ere, Marañon'dar Gergori, Soria'ko guda-oinera bialdu dute. Eritegi txatxar baten du onek lana.

"Erkal-aldekoen" semeak? Itxutak ere ta'dituzte.

García Lorca'rena

Enotzun nai

Enotzun ezer esan nai

Zure begietan nekuzau

uize, bafe ta urezko

zugaztu zoro bi.

Dardaraz, kilinkolonka

kilinkolonka ebiltzan.

Enotzun nai

Enotzun ezer esan nai.

Muniategi'tar Sabin.

PAXISTAREN BASAFIKERIAK

Barcelona.—Luis Rodriguez Figueroa, Erkal-Ezker alderdiko diputau od aldun, erail dute paxistafak Santa Cruz de Tenerife'n. Auzez, bere begi auzetan bere bi semeak erail zituzten, Tenerife-inguruetan asko ta asko erail dituzte Figueroa antzo.

Eriotza leporatzeko naikoa da ezkei alderdi bateko bazkide izatea. Paxistafak politika batzafetako agiriak eskuratu dituzte eta amaika izenen aztarena ere bai atera.

ROOSEVELT IZKETAN

Washington.—Epategi Nagusia befitze-ko asma aldetuaz itz egin zuan Roosevelt lendakariak aldun batzan.

Epategi Nagusiar ezjak jafi bea ditzkiogula diot Epategiaren baino Politiku Batzaren susmo geiago ditu ta.

"LA VERDAD" IRATETXEA? "GE-ZUR JARIO" GALANTA!

Londres.—"New Chronicle" izparingiak dionez, ingelander injenieruak "La Verdad" iratetxearen aztarna bila jo ta ke jardun dute ta azkenean ere aurkitu dute "erbia". Españar paxistafen alde etengabea diardun "La Verdad" iratetxea Florencia'ko (Italia) agintarien menpe dagon iratetxea da. Ofetxeak edatzen ditu Europa'zear paxistafen aldeko izpafak.

IPAR-AMERIKA'N ASARE

Nueva York.—Alemania'ko izparingiak iratetxeetatik Latefi-Batuen aurka esaten dabanakaitik Latefi-Batuetako Gobernuaren izenez bere asafea Alemania'ko Gobernuari agertu dagiola agindu dautse Latefi-Batuetako ordezkariri.

Kokotxak xaltxan

"Gudari" irten da, ibai upain polita edera! Nork erosi ez?

Bere ori aldeak, guztiz postu gaitu. Aldizkingi egokia izango zala uste osoa gendun, ita bai ala izan ere!

Utsune aundia gaur "Gudari", k betetzen duana, gurko zenbakia, guztiz edera izanik, albadu beintzat, oraindik ederagoa irtenzeko asmoetan, omen dira noski.

Euzkadi'n "Gudari", ilezkora izango da, ziur egon aldizkingi ofen langile trebeak. Argazki ta idazlan, alde guztietatik aberiko eua darion "Gudari" bikaina, aufera ta aufera beti.

¡Anelka zorion zuer!

ESPANIA

"Viñetas rápidas. Lo que vi en Asturias" osteguneko "Euzkadi", n "Luz-Gofi", k idatzitakoa, egia benetan.

Euzkera "hecho diferencial" bikaina dala, ara ondo erakutsi, ez Asturias en bakarik, bai Euzkadi'n ere, guztiz euzkeraz mintzo'ko bagina.

Zueri Asturias'en gertatua, asko ta askotan gertatu zaigu guri ere, ez Euzkadi'tik kanpora. Euzkadi barenen, gure gaur zoritzafeko Donostia'n baho.

Uda aldiari, an izaten diran ainbat doxtar, ingelander, ipar-amerikar ta españar artean, zenbat aldiz euzkeraz mintzatzen entzun da "ustedes no son españoles ¿no?" gaiturik galde izan digute.

Euzkera bide dala, zenbat aldiz gure aberia zer dan adierazi, ta erakusteko bidea eman ere!

Erderaz mintzo geranian, euzkotafak gerala ezin adierazi, afotzari beintzat, españar beza azaltzen ba'geral.

Euzkeraz mintzo geranian beiz, "No somos españoles" esan beaif ez dago, nai ta berak erdera ulertu, euzkera entzutean "esto no es español" aguro esaten dute.

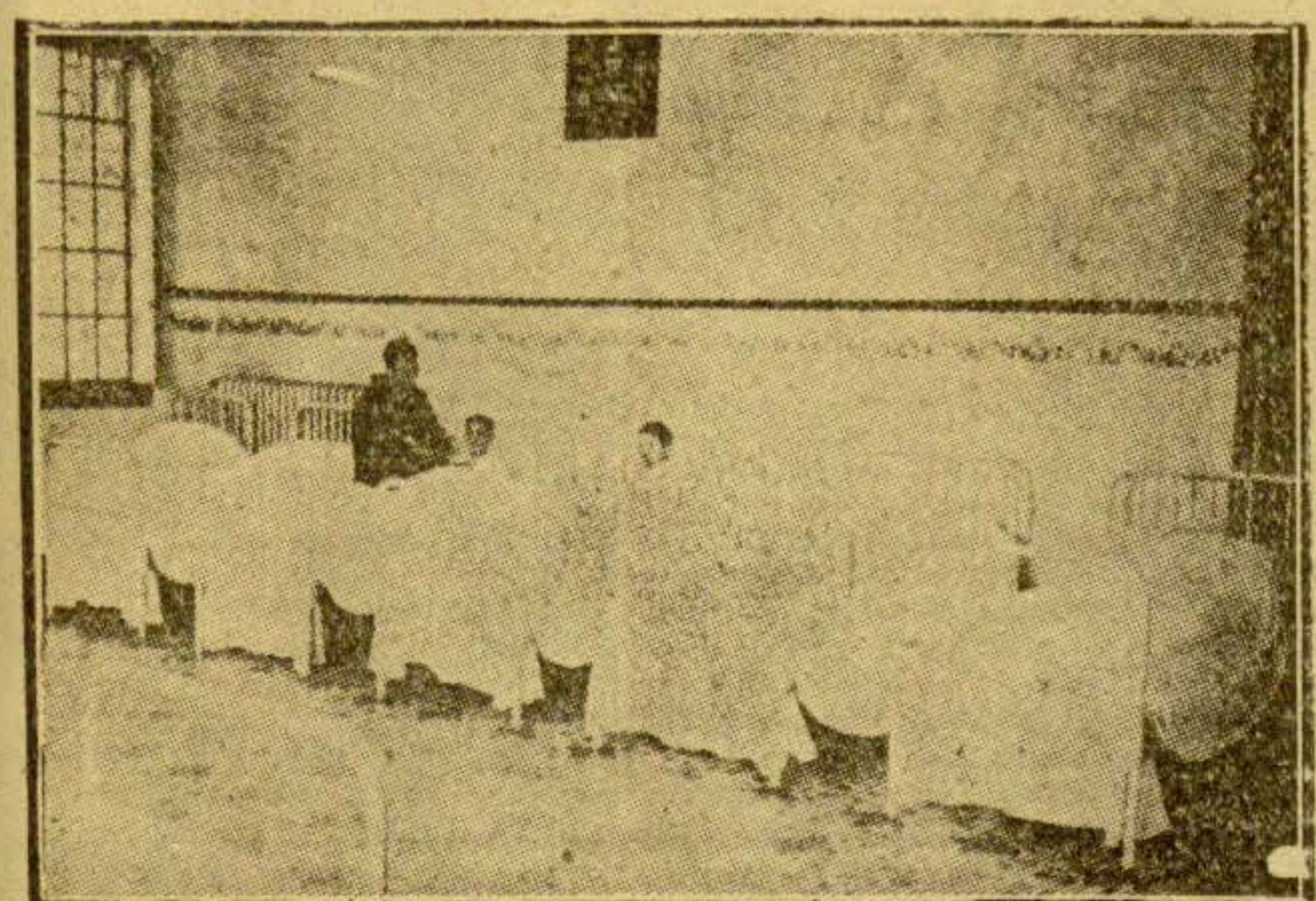
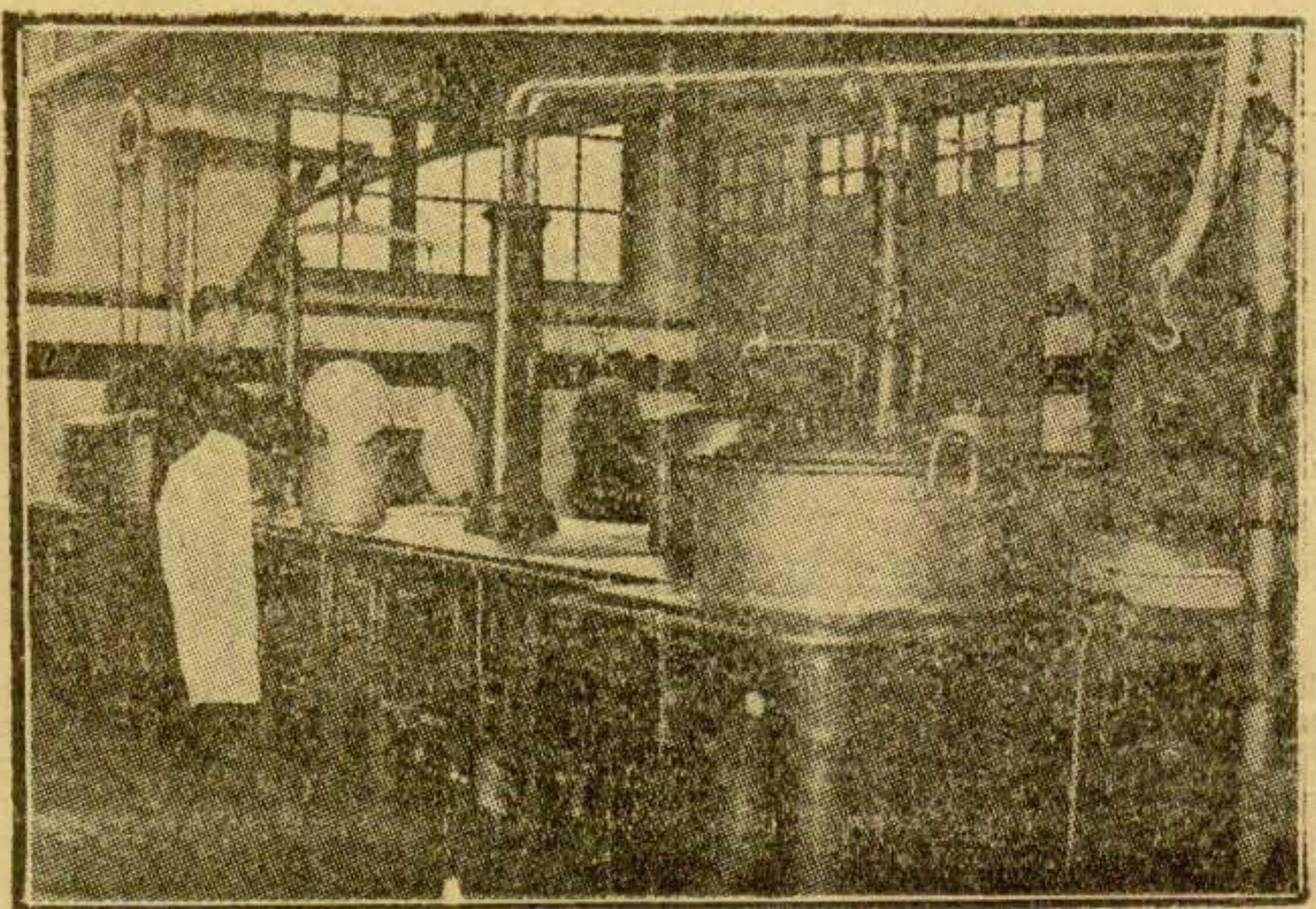
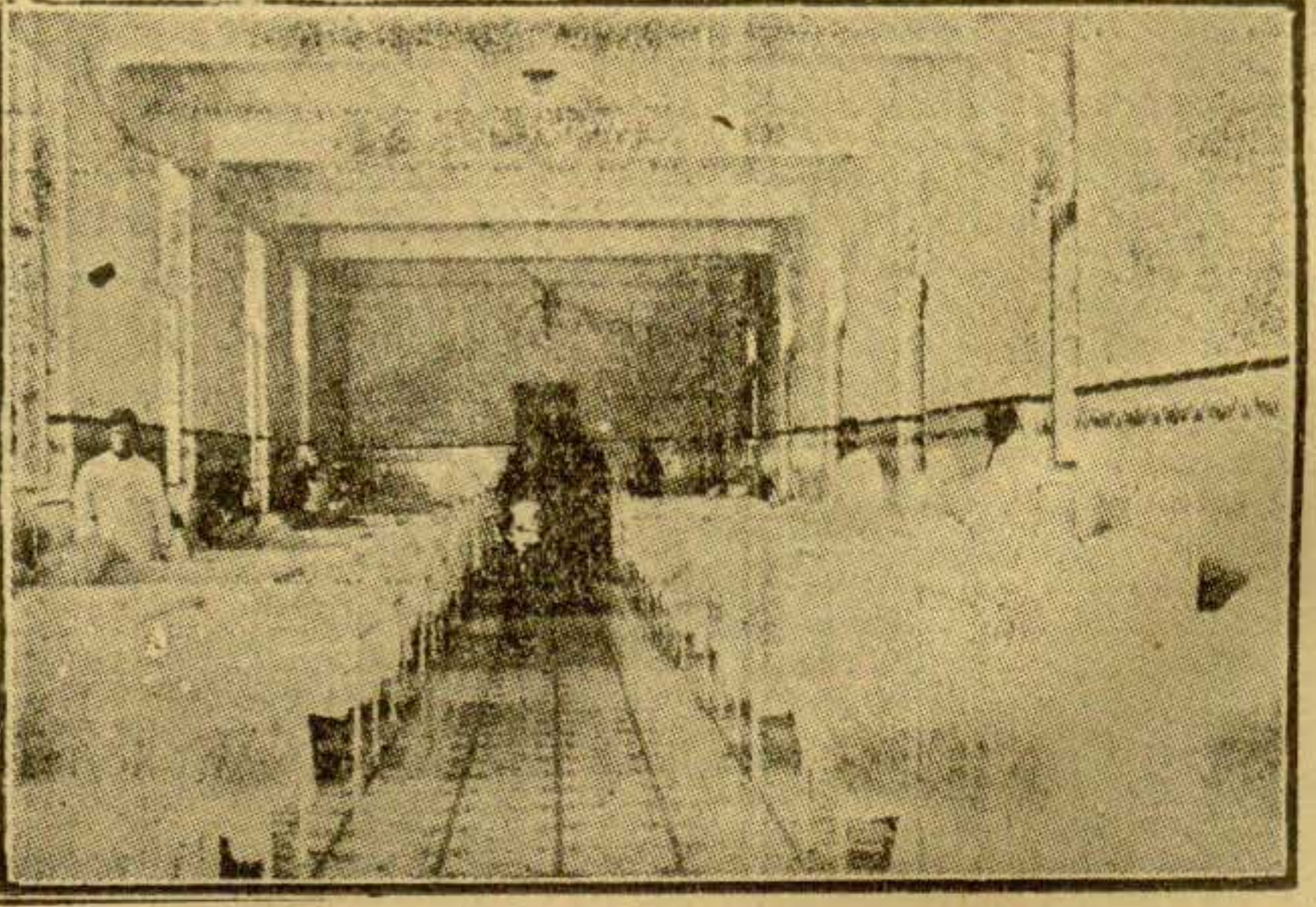
Zure idazkia izan dedila "Luz Gofi" zintzoa, ez dakian euzkotafak ikaste-ko, gogoz, Arana'tar Sabin (G. B.) ta beste abertzale askok beza, euzkera ikastera jartzeo, bide urfazea.

ESPANIA

Lengo ostegunean, faxistaren Burgo'sko iratetxea, euzkeraz mintzatu da gurekin begiramen izango dutela, ta guda usteo eskatuaz.

¡A kaliku kirtanak, ordu edefian txa-

"SANTA AGUEDA" ZORO-EIXEKO EZKATZA TA GELA BI DITUZU ONAKO ARGAZKIOK

AZKEN-IZPARRAK

Nai bai, baiña... ezin lortu. - Rosaz-inguruan arerioa atzeraka; koldartu egin ote? - Iruxo'tar Imanol euzkotar ministrua Lendarikariarekin Valencia'n. - Sartu, sartu, badago lekurik-eta. - Nongo basatiak il du "Manu" itxas-ontziko ontziburua? - Rolls-Royce oletako opo'a amaitu ei da noizbait ere. - Beste izparak.

NAI BAI, BAINA, EZIN LORTU.

Madrid.—Gudalajara Ipar-aldian, baina La Alfranca lufaldian be, gogoz gudu da gaur ere.

Baia dana dala Italiafian oldarke-ak ez dira ixan lenengo egunian beze- jakun, gaur makaltzango agertu di- ra. Paxistak agerian dabe lenen- goko zigoraren pixua. Gernago ge- rago bayestuten dira asaldariak ixan daben kastigu gogofa. Onek ikaraga- tiko betulak ixan dabez.

Gaur goxeko lenengo orduetan esi- ta areriuaren suagadak gogof jo- eben.

Baia erantzunetara ixildu bira- ta dabe. Paxistak euran artileja- goki gertuta, euran eguzkiakuz ol- darta gura ebezan ezizalaz gudu- oha, baina berialaxe agertu ziran ezizalaz el-zakuak eta oldarkean itxi- ta da igeslan asi ziran paxistak. Euren ustak ezbeztan geratu ziran.

Gaur goiz gutxian jokatu ixan dau areriuak makal-aldibait aurkitu gu- ran, baina efi zaliak ondortxu gertu- toan beta, euran gurilak ezin egin da- beztan euran lufabetara jo dabe. Atatsaldian areriuaren makala- gura ikusi ondoren ezizalaz oldar- kea bat egin eben areriuaren lufalde- gura. Areriuak eztabe eukin bes- lerik euran tokietara egitiu baño eta ezizalaz aintat lufalde ohatu ebe- zan. Atatsalde erdian paxistak eu- ran nekia agerian erakutsi eben.

Eskutuko ibilerak

Chako'ko gudan Paraguay'k Bolivia'ri kendu eutsozan armaz beterik ontzi bat

SARTU, SARTU, BA DAGO LEKURIK-ETA!

London.—Agintza'ko izparak di- oenez, España'ra gogozkuak bialdu dituen zutu-muririk ez da. Baia da- kigunez igazitako 20'gafetik afe- ra, izpar-zabaltzale etxial dihue, juandako astian Cadiz'en aintat ita- lianu efitatu zira.

"Manchester Guardian" izparingia- k bere, auferatu egindako azalpenak ba- ristuten dauz. Eta diño, juandako 23' gafenian 10.000 gudari italiak Cadiz' eratu zira. Berez atzera bayestu gu- ra el-ditu Cramborn jaunak Jaurie- xian egindako azalpenak.

Epala'ten lenengo egunetik ona efi- ratziak ufijagun ixan dirala diño baia Hitler eta Mussolini'k España' ko gudari amafuteko naiku gixon emon dabezala uste dabelako bakarrik ori.

EMAN ETA KENDU; KENDU TA EMAN

Nueva York.—Izpar bat zabaldu da. Eta izpar onetarik jakin-erazoten da, Franco buruzagiaz konpote bat egin dabela, Alemania eta Italia'ri, 300.000 upelkada edo tonelada mife- ral emoteko 35 urtean, onek guda- lresnak ekafiko dabezan ordez. BATU, EZ BATU, OR OREN BATEN London.—Gaur atatsaldian batza- ru da, "Ez sarizko Batza'ko" Bakor- dea. Onek landolan bide lanak aton- duteko batun dira.

Gudari talde bat.

Batetik eta bestetik

Ras Desta il ebena egia ei da. - Belgikan bere, rexistak afo ta lotsabaga. - Paxis- ten ifatiko izpar ziñistu eziñak. Caproni, Berlin'en.

ASTURIAS'KO GUDA-IZPARAK

Gijón.—Asturias aldetik amaikata joaldi-bat ta guda-izpar jakingari etori izan yaku. Egutero artaga ta lafi egoten gara Oviedo'ko guda-izpa- rak entzuteko. Amaika bafiketa ta esames sortu dauku sortu, be, Ovie- do ofek. Pozik entzuz genduke Oviedo artu dana, baiña egonfria beaf dogu oindio. Saii bat erkaldar- den mende dago.

Gaur ez dogu Oviedo'n guda-izpar urtenik. Baretzamat izan dira alde ofetako burukariak. Beti bufukan, be, ezin irau dauke-ta.

Paxistok eurok asi dira gaur zifika. Zifikekin ezin ezer lortu baiña. Efi- ldeleok zifika ekiteko gogoak ken- du dautsez norbaitzuei.

Pando'n eri-aldeleok dabezan gu- da-tokiak euren du nai izan ebezan atzo; alperik baiña ta kokotari azka geratu dira. Ofek artu eben ostikadea. Urtepe de gabe doguz Oviedo'n.

Guda - oin ofetan bake - bakerik egundio, be, ez dago. Gaur, be, dunba- doskat entzuten ziran.

1.500 LAGUN ATXILOTU

Paris.—España'ko erkaldaten-alde agertu diralako azkenengo bost ila- beren buruan Berlin'en 1.500 gizase- me atxilotu dabez.

RAS DESTA ERAIL DABE

London.—Batian biz zala ta bes- tean il ebela entzuten izan dogu ta orain il dabena egizatu da.

Ras Desta italiak gudariak erailta mingari izan yakoe ingalandafer.

Halle Selassie Negus'ekin bafike- laldi bat egin dabe izpariariak eta saminduta ei-dago Negus ori ta ezer adierazterik ez ei-dau nai izan.

JANARIAK MADRID'ERA

Madrid.—Aragon'dik igorritako ja- nari asko eldu da Madrid'era. Jan- rik Madrid'go gudari kementsuen- tzat dira.

Caspe'tik 60 kiloko sapzi azukar- zoko, eun kiloko iru afoz-zoko, 700 kilo orio ta 500 kilo jaboi bialdu dau- tsez.

Beste toki batzuetatik, be, indaf, patata, kolpe, txokolate ta jantziak bialdu dabez.

CAPRONI BERLIN'EN

Roma.—Caproni izeneko egazkin egin entzutea Berlin'en da ta Gue- ring'ekin bafiketaldi bat egin dau.

Biaf Hitler'ekin berba egingo ei

-dau. Zein autu darabilanik ihork ez daki; ixilekoko da auzago.

OÑEIK ESATEN DABEZ ESATEKOAK...

Valladolid.—Valladolid'ko Falange España'ra ifatetxetik edo radiotik Valencia'ko Gobernu'k Barcelona'ra iges egin dabela esan dabe.

Gobernu'ra aldaketek zala-ta gora-goraka asi ziran katalandafak eta Generalitat afean "iMuera el Go- bierno rojo" oinkajardun eben.

Gero baiña Valencia'ko Gobernu'k Valencia'n batzara egin ebala esan eben eta ofa eurok euran buruak gu- zut eginda.

KOIPE DUKE EGINGO EI-DABE

Gazteiz.—Radio batetik jakin izan degunez Koipe baritsua Duke de Tou- lon egingo ei-dabe.

Merez, be, ba-dau edu ori ofen gu- dalburu suf eta zuzut-lariak.

Arahegun gabaz euren artean ita- liak eta alemandafak egosana egia zala esan eban. Zein aizek jote- dan...

ESPANA'KO ERKALDA GOBER- NUA'RI LAGUNDU BEARA

London.—Latefi gutitietako Alkar- go edo Sindikato-Batza'k Londres'en dauz bere batzafak. Atzo goizeko ba- tzafean Frantzia'ko Sindikato-Batza' ko Ordezkariak España'ko Erkaldaf Gobernu'ri guda-gaita ta janari orni- tzeiko bideak aske laga beaf yakozala aizen emon eban.

Trade Unions'ko lendakariak onaf- tu eben pantzetaf ordezkarijofen eri- tzi.

GOBERNUA'K AGINPIDEARI LAGA NAI

Santiago de Chile.—Aldundia'n Go- bernua'k bere aginpidea Aldunen es- kuelan laga dau, baiña Erkal-Buruak agintzen jafaitu dagiala eskatu dau- to.

ALDUNDIA'N JANAK ETA GORA -GORAKAK

Bruselas.—Auteskunde - legea alda- tzea dala-ta Aldundia'n eutxibada bizi bat izan da. Lege-aldaketa ofen bidez Gobernu'ri rexistaf aldunak aldun- tzea laga-ta sortu nai dabezan autes- kundeak, eragotzeko eskubidea emon nai dautse rexista ez diran aldunak.

Aldunak edo diputatuak berba egiten eben artean, rexistafak jauka ta gora-goraka asi ziran Aldundian bertan eta izkanbila aundiza sortu zan. Lendakariak naiko zeregin izan eban aldunok baretzan.

¿Zu beti alper?

¿Ondio, be, ordrazko izparingia bogratu bez, ikuririk bez? ¿Zelako malte domia dihozu? ¿EGUNA'ri laguntza espa-antuzaz zelan bialko da? ¿Arpidetu zalte. EUZKELDUN IRAKURLE BATZA'n baxkidetu zalte ta ben, bitartez lagundu egizu bialtzen (17.925, 17.926 ta 17.927'gn. urutizkiñak) daukoiz baxkidetzeko ta arpidetzeko txartelak. Bertara yo.

ARERIUATZTERAKA

Madrid.—Gudalajara'ko guda- ofe- tatik kanpora, Madrid uri ondun gu- datu dan tokija Jarama ixan da ba- karik. Areriuak Pingafon'eko eziza- lian guda-ofetara egin gura ixan eban, baina dana ixan eben alperik, emen be, ederto jo yakazan euran gu- darostiek. Rosaz-inguruan be, ekin eutsen areriuak euran suagadakaz. Baia ezizalaz indafak euran gure gutxiak bastertu ebazan eta lufangan- nian aintat guda-tresna laga-erazo ondoren atze-atzeka egin biala ixan eban paxistak. Beste Madrid ondu- ko guda-ofetan bakia ixan da nagusi.

IRUXO'TAR IMANOL LENDAKARIAREKIN

Valencia.—Gaur goizian ikertu eben Jauriari'ko lendakariak, Iruxo jeltzale ministrak, eta Alvarez del Vayo jaunak. Onek itzaldi luze bat ixan eben lendakariakin.

NONGO BASATIA IZAN DA ORI?

San Jose de Costa Rica.—E. B. C. izeneko ifadotzak argitaldu dau iz- par bat. Eta diño, Amberes'ko por- tuan "Manu" itxas-ontziko ontziburua il da aurkitu ebela diño izparak. Itxas ontzi zu España'rako samatuten ei

"Gu Euzkadi'rentzat eta Euzka- di' Jaungoikua'rentzat" izil- du bage esan oi- eban Arana Goiri'k.

Emen au abuan, goruan eta biotzian euki baf dogu, beti ta beti.

Gure nekazariyan alde

Baseritar, nagusi izeneko asko, oso lur jota daude

Gure Jauriariak eta bates ere Ne- kazari Zaingo'ko Aojkariak (conseje- ro), asko jakiba eta langile dan Nardiz jaunak, alegin gusiya egitez, gure base- iariyan ongi naya eta beraren biziara goradun nayian asi da.

"Tierra Vasca" izparingiak aialdu zuan bere lendabizko ofian, beren ga- rantziari ziurkariyan eran, Langal edo "Anteproyecto" bat, Nekazari Zaingoak beretzat arturik, eta legeratu baño len, benetan ikasten eta antolatzen eri da- na, bein betiko gure baseritara ustari gogoretik alde egizaz, azkatuta "beren" baseriyak, berentzat eta Euzkadi'ren- tzat, onura onenez landuaz.

Ez da nere asmu, ez det jafaitu nai Langal ofen aurka eta ez gutxiagorik ere. Borondate eta asmo oneko gizon- nak, jakinduri askorekin gal ontas egingo dute alegia, baseriyen alde- ezatzen dituzten legiak izan ditzeen gure baseritaran izakeran onerako be- ran izate gusiari dijakioyen erarik egokienan. Bakarik azaldu nai nuke, neonek dakizkidan oyen gora bera ba- tuzte.

Baseritar nagusi izeneko asko, dau- dela zenbait, eta maltez asko baño galizkiko ondutago.

Auxen azaldu nai diyuot gure Neka- zari Zaingo'ko lege gizonajdi. Ez det ikusi edo ez det aittzen beintzat, Lang- gal edo "anteproyecto" orek, zer edo nolako erabakia artu bearko dan era ofetan dauzen baseritarak goraitzeko askatzeko bere lotura gogoz eta nai gabetzu oyetatik, baltura edo "hipote- ca," k ordaintzeko, gelditu ez ditzeen, len esan dedan bezeja, orain maijtar asko dauzen baño olerago.

Burba zuritu nayian daukagunok beintzat, badakigu "guerra europea" guda ikragari artan, eta ura bukatu ondorian, urte batzuetan ere bai, gau- za geyenat eta baserit lurak ez gutxi- ena, saueuri edo "precio" aundi xa- marak iritzi zibutela, beren jabaren poza aundiarekin, Badakizute nagusi askon maltafarentzako, minguez eta azaletik, saukaten ongi naya, malte- lasuna eta oarpena; gogoratuko zera- te ere bai ordun nagusin tartian, as- kotan berak bilatuta ibiltzen ziran gi- zon bereko batzuek (zori txaraz as- kotan baseritarak), baseriyak erosi ta saltzen, askotan puzkatuz, eta baze- riyen izatera gusiya lardazkatuz.

Bata bestian atzuekin, baseritar gi- zajo prango beartu ziran baseriya eros- te (gusiyan nai eta eskaera gusi- yak betiaz), nai es baldin bazuten be- ren buruak, beren guraso eta asaba- zarak jayo eta bizi izan ziran Baze- ritatik kanpora ikusi.

Gertaketa oyetako askotan baserit- tafak etzuten bear eta, eta geyenatan ez gutxiagorik ere, baseriya erosi eta

eguan. Belgika'ko agintariak, agiri- vat zabaldu daf, erail ze au areitu- tiko, eta erailtziak hortuz dirazaz argian ipinteko.

NOIZBAT AMAITU EI-DA

London.—Amaitu geratu da ara- ko "Rolls-Royce" izeneko erakin edo motoran olan sortu zan opof-aldia. Itzaldian azterketuko dabez langi- liak egiten dabezan eskabidiak.

AROTZ BAT TXARA DA EUZ- KADI'RENTZAT, BANA AS- KOZAZ TXARAGO DA BERA EZAGUTURIK ABERTZALIA EZTAN EUZKOTARA.

Euzkal-orduba

Gaur gabeko sortziterditan, aspal- diko oitureari jafaituz, Bilba'ko ifots-otziak euzkal-orduba ifariko dau.

Gaurko au, Lizardi'taf Xabier euz- keitzale ospatsua izan zanaren oroi- menez izango da, gaur betetzen dala- ko bere laugarren il-urtefena.

Bakizu ba irakurle, gabon sortz- iterditan, adi ifotsari erestaldi, olef- ki gozo ta "Lauaxeta,"ren itzalditxu bat, be, entzun al-izango doziz eta.

EGUNA'k be, eztau aztu gaurko il- urtefien gomutagafia, baina egotia- goz ereti dautsago, baf igandez ge- re omena opaldutia, ta ofegatik, baf Lizardi'taf Xabier'ari opaldutiko in- gozki osua argialduko dogu.

EGUNA'k be, eztau aztu gaurko il- urtefien gomutagafia, baina egotia- goz ereti dautsago, baf igandez ge- re omena opaldutia, ta ofegatik, baf Lizardi'taf Xabier'ari opaldutiko in- gozki osua argialduko dogu.

Baseriya ara ontan erosi, eta len efenta, eun baldin bazuan befunera iristen nitzayon zero. Baseri gauzak, ganaduk, txerik, eta beate jangayak lengo eran; baseriya erosi zueneko eren baldin baliyo edo egin izan bazuten gerora, nekez, baiña pixkabaga eta poliki baseriya bereganatzen ordain- tzen, jafaituko zuan. Bañan eta emen dago ezina, emen dago neke eta nai- gabe osua; Ludi gusiyan bezeja, gure gusiya eta geyekin ez gutxiene baseriyak eta baseriko gauza gusiya mer- hatzen ari ziran eta era ontan irauten dute beintzat gure Gipuzkoa nagibea- tuz; angore berik ditutenak gaur beriz diyoze baseriyak gauza gusiya ordun- baño merkeago dagauala eta gahera ezin saldurik emen dabilta baseritar giza- joak txeriyak, esnia batza gauzak eta abar, diturik ezin bialdurik.

Era ontan gertatzen dira an (eba emen ere Bizkaya'n) sortzitez izango dira era batzuek) baseritar asko; ba- seriya bere izenian, baño izatez bes- tene, lengo nagusiaren onenian, be- rak diruba balturaz jafi zaldutziolako, eta len, maltafara zalan baño ordain- du beaf aundiagorik, efenta aundi- goarekin zori-pean ta bert buruba lur- peratuta, lanerako gogorik gabe eta baseriya eta ganaduk zor ordaintza- ko utzi beafian azkenian kalera jau- beko, beren buruak nagibez beterik, ixilik eta beren biotzan bafeteko am- minbasun beitzarekin.

Badakit nik Nardiz jaunaren nalta- suna baseritarrentzat; badakit beran asmo eta gogo egizakua baseritafak merezi duan izakeran jartzeko.

Lota gusiariaren ekizaten diju! Aotari jaunak, Gipuzkoa'n geldituta diran gixaju ayentzako eta ez gutxi- edo emen Bizkaya'n daudenentzako, Langal ofetan sartu dezazula lege zati bat era ofetan dauzen baseritafak as- katzeko, beran nekia eta nai-gabak alaitzeko. Zuk egin lezazuke ori, Jauri- lari jagunak zurekin batera iritzi onez eta beafekua arkituko dute, eta euz- kaldun gusiyaq ontaz artuko dute.

Zer zaniak ez dago baseritafak eta ba- ter ere (iaixter gure areritafak bialduz edo biurtuz) an Gipuzkoa aldian bi- latuko ditugun anyak.

Ori uste det nik beintzat.

MENDIZALE.

NORAKO ETE DARUAZ GUDA-IZ- KILUOK? ESPANA'RAKO ETE DIRA?

Buenos Aires.—Paraguay'tik Polonia'ko Gobernu'ri bialtzekotan Argentina'ratu dabezan guda-gaita ta guda izkilo piloko- endo, be, ondo zaintzen dauz Argentina'ko Gobernu'k.

Guda tresna ofeik efitiez ta snizkilibiz- ketz betetako auro zureko ontzi ta zatik- lantutako tankeak dira.

Chaco'ko gudan Paraguay'k Bolivia'ri kendu eutsozan guda-gaita ta guda-izkiloak dogu ofeik. Bakeak egin ziranean Para- guay'ko guda - tresna gordelekuak guda- gaita gogoruz egosaz eta Gobernu'k d- n- zafara eukan-eta, guda-zaiok salgai ipi- li eizazan.

Paraguay'ri Polonia'k guda - izkiloak erot dituzozanik egin efitu dau Arge- ntina'ko Gobernu'k, guda-izkiloak Amer- ica'ko bafio'fago, be, erosi eikezan Polonia'k ta Paraguay'ko puslak España'koen gertukoak ez diranetan izkiloak España' nio izango eta diran zalantzta dauko Ar- gentina'k.

Matxindae-zaleentzat Argentina'ko, Bra- zila edo Uruguay'ko itxasbafaten b- m, be, ixil eskutuka ustu daitzez izkilo

Argentina begi zoli

ofeik matxindaezaleentzat izan daitzean. Ba-dakus ori, be, Argentina'k, Guda'izkilo ta guda gaitok pilandiat "Herakles" itxasontzian sartu dabez Po- lonia'ko Gdynia portutako asmoz. Andik urtetan asi daitenean itxasontzi ori, Ar- gentina'ko itxasontzik atara daiten afe- gudaridun nuga-zaihen itxasontzi batek lagun egingo dautso.

Erbeste arazo idazkaritzaak autu gutxion baf emon dautse Ipari eta Uruguay'ko agintariak.

ANDALUCIA'KO GUDA-OINETAKO IZPARAK

Almeria.—Pozoblanco inguruan efi- al dezleak asi ebezan guda-joaldiak ondo duaz, Paxisten erasoel eutai ostenan, jo ta jo lau kilometro auferatu ziran.

Iureun il eta zuritu baiño gerago izan dabez of paxistok. Orgiva'n efi-aldeleak apurka apurka aufera dauz.

MIAJA GUDA-OINAK ZEAR

Madrid.—Goizean-goizetik atara zan Mijaja guda-burua guda-oinak ikusten. Afatsalde beanduan Madrid'eratu zan.

¿BETILO?

Zuk euzkeldun ofek, jor al daki zu EGUNA agertu danik? Ba EGU- NA dozu euzkerazko izparingik ofet bat, baf gutxiak argi ta garbi ipi- ton dauzana ta ganera irakurkaf defak argitaitzen daua. ¿Euzkeraz irakurteko zutu- nagitasun ori noiz kenduko?

Arpidetu zalte. EUZKELDUN IRAKURLE BATZA'n baxkidetu zalte ta bere bitartez lagundu egizu EGUNA'ri. Gran Via, 41'gko. 2'gn. bi- sitzan (17.925, 17.926 ta 17.927'gn. urutizkiñak) daukoiz baxkidetzeko ta arpidetzeko txartelak. Bertara yo.

Agerituen duaz

Italiafak izan dira "Mar Cantábrico" itxasontziaren ibilerak s alatu zituezanak

Mexico.—Cardenas Efkal-Buru'k Me- xiko'tik Franco'ren ordezkari Ramon Bu- janda atata eban-uzkero, Mexico'n dago- nan erbetetaf konsulak Franco'ren izil- ondokari doguz.

Itali'k konsulak adieraso eutsazan Fran- co'n. "Mar Cantábrico"ren asmo ta bi- dok; baita adieraso, eutsen Franco'ri zer- eman eta jakin al izan ebezan izpar gusi- k.

"Mar Cantábrico" itxasontziaren asmo ta mten befi espafat pax'etel Veracruz' ko italiak konsulak emon eutsela jakin- lan dabe. Konsul ofek oindio oraintu izparitaki aizen emon eutsenez, portuko aginta c'in espafat erkaldafen itxasom- ten juan-etofei buruz safi jardun izan

dau. Konsul ori Gustavo Della Luna da. Italiaf konsularen aspikarien bai da, eklein Veracruz'en. Della Luna ofek ja- kingo eutsan baf gutxien baf espafat asai- dariel emongo eutsela adieraso eban. La- teri: "Italieta'ko egazkiñak "Mar Can- tábrico"n gaitzea zanean konsulak auxe esan eban; "Egazkiñok emetik eruanafeñ, Ita- lia'ko gudontziak España'ratu orduko af- tuko dabez ta ortik ez yafotuko kalterik."

Paxisten aldeko diran mexikafak "Mar Cantábrico" be, jausi daf: "a espafat ei- kaldafe gudagaitrik ez dagiuela bialdu di- fotez Gobernuak. España'ra gudagaitrik bial- tzea. Mexiko'ko gudarostea izkilo bage la- gata bilostea di-eta. Mexikaf Gobernuak baiña lengo bidetik jafaituko dau.

Zeure abefi - elia maite
ezpa-dozu, zeure aberia
bez, eztozu maite.

Lgo. urtia

62'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

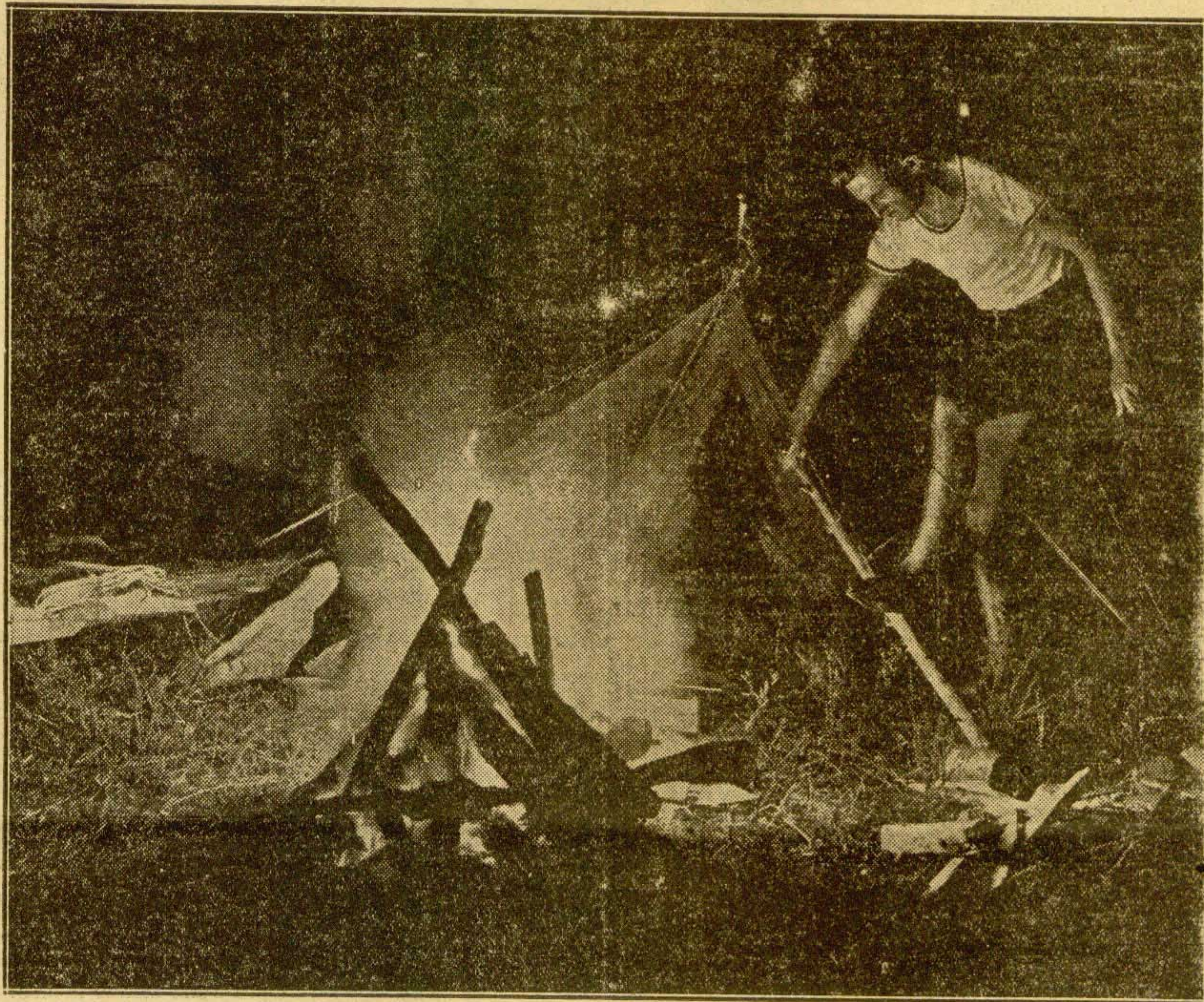
Bilbao'n '937'gn. epaila 13'gna. larunbata

15 eunen

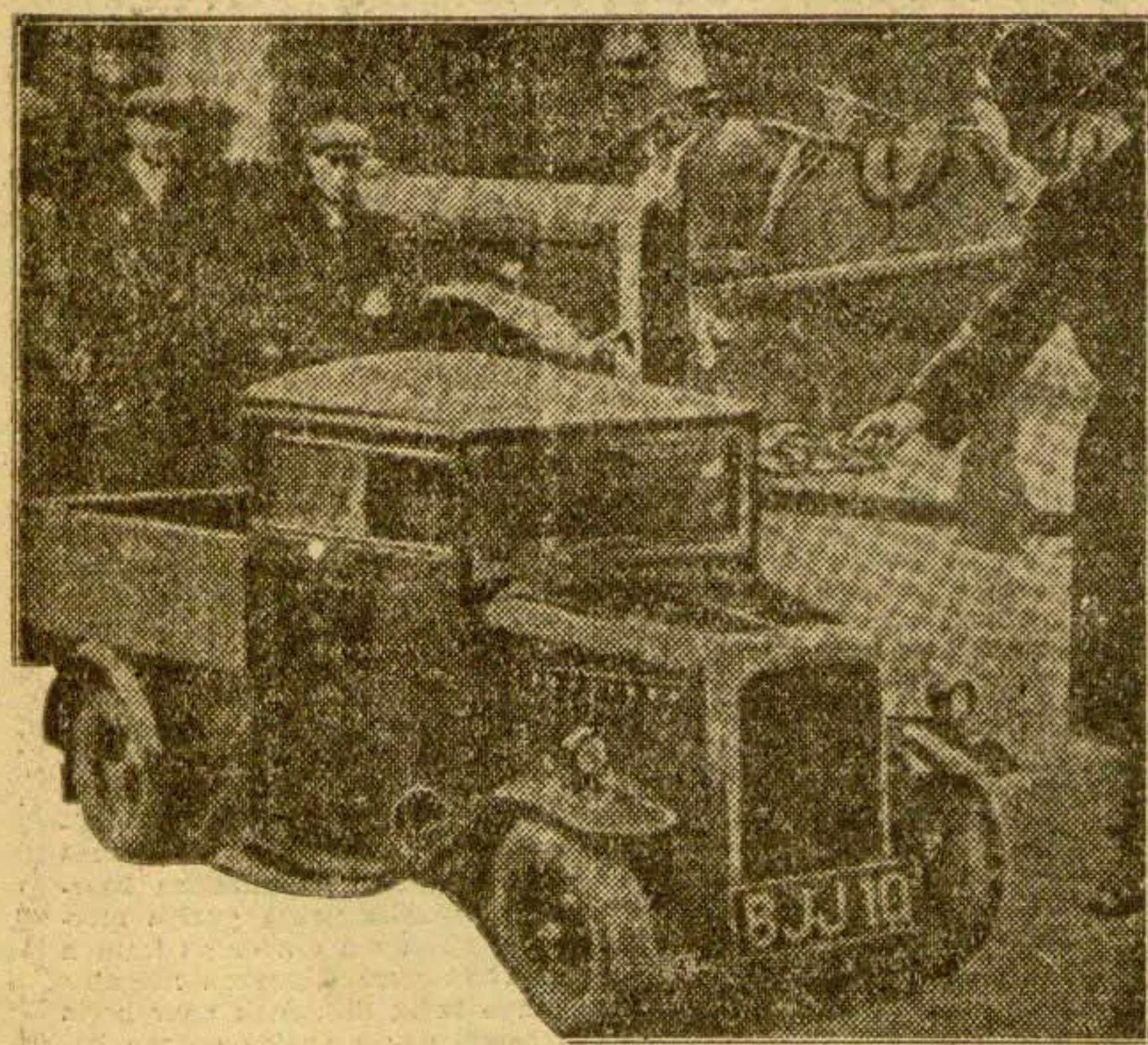
ARGAZKI - INGOSKIA

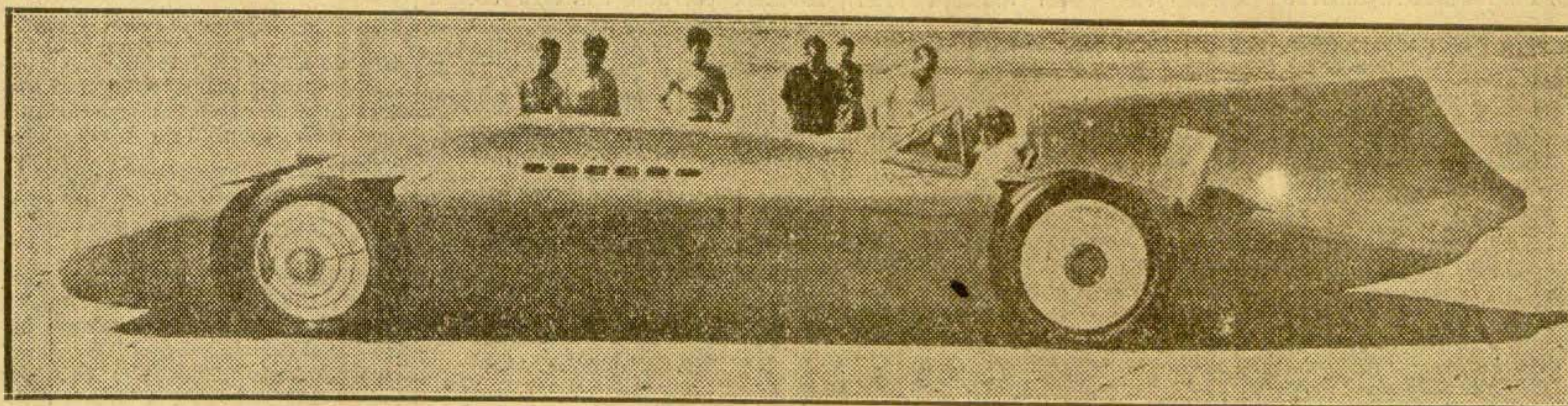
Aytzaia maiteminduek

Mendigoakia, gau-lunean apa-lordua gertatzeko sua piztuten. Otxik ez-edo dau bezak, agiri denez.

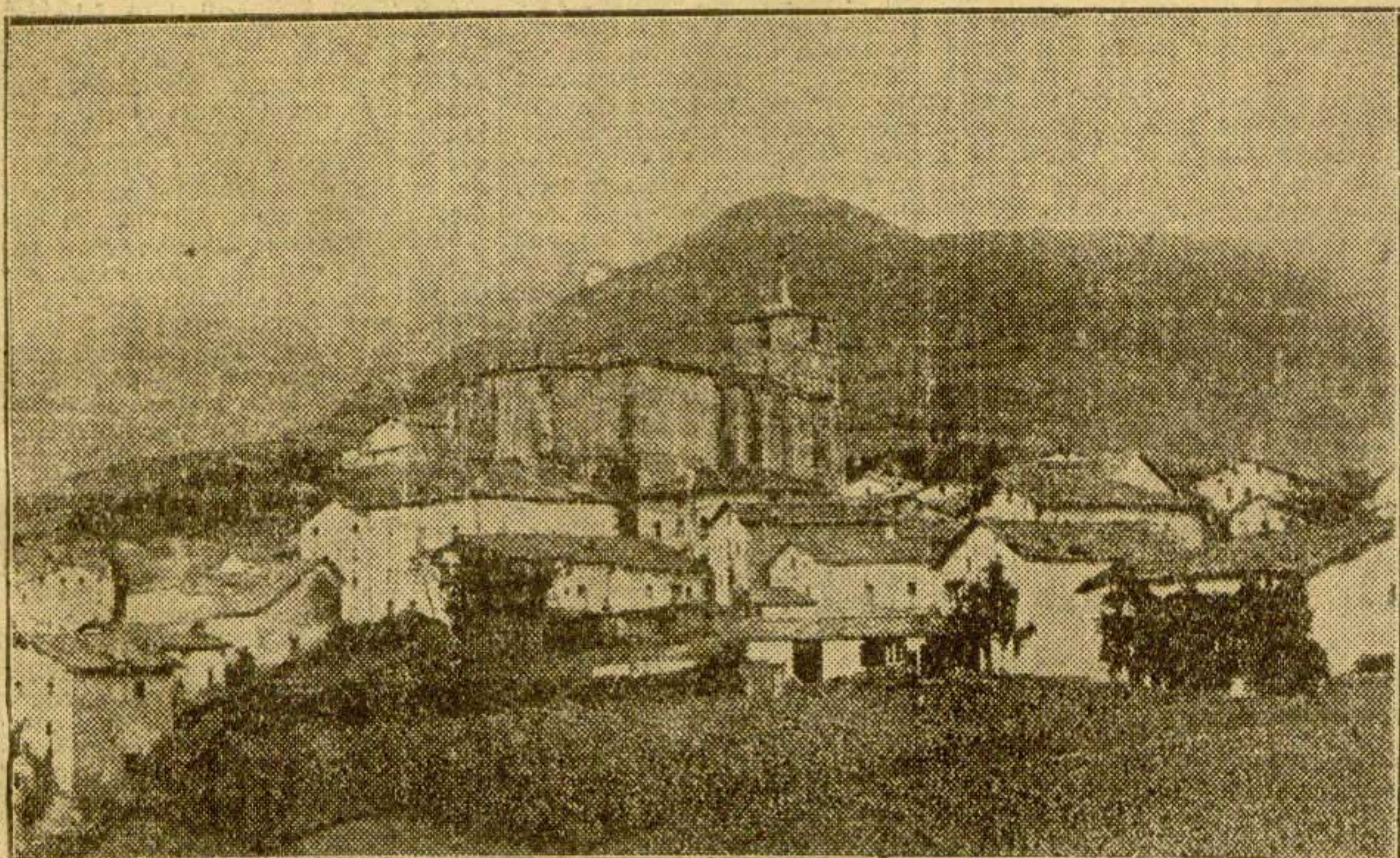
Eman ikusten domben belbil au, mun duko ama belbilik txikiena dozue. Eta ostere, zaldi baten indafa dau.

Campbell kiroltzale ospetsubaren belbil-arifia dozue au. Ikusi arifia, ezpa-da, bosteun kilometro egin euzan ordubetean berofegaz.

"Eguna"ren 17818
URUTIZKINA

BUTRON'GO GAZTELU OSPETSUA

Emakdi'ko irak, Egoa.

